

Selge pilt...!?

- **Loomisaasta:** 2007
- **Sihtgrupp:** varane täiskasvanuiga (19-25 a)
- **Elluviimise keskkond:** haridusasutus, töökoht
- **Elluviijad:** psühholoogia bakalaureusekraadi ja magistrikraadi omavad koolitatud juhendajad
- **Ennetustegevus sisaldab:** eelhindamist, koolitust külalisesinejaga (politsei, vaegliikuja) või virtuaalreaalsuse kasutamist, juhendmaterjale ja koolitust selle elluviijatele
- **Ennetustasand:** universaalne ennetus
- **Märksõnad:** riskantse liikluskäitumise ennetus
- **Eesmärk:** liiklussüütegude ennetamine ja vähendamine rõhuasetusega alkoholile
- **Läbis Ennetuse teadusnõukogu hindamise:** 2023
- **Tõendatuse tase:** 1/3

- ● [Esmased tulemusnäitajad](#)
- ● [Teisesed tulemusnäitajad](#)
- ● [Info teistes andmebaasides](#)

Soovitud esmane mõju on **joobes sõitude, sh auto ja rattasõitude**, vähenemine.

Esmaste tulemusnäitajate* hindamisel toetutakse riiklike registrite andmetele kuni aasta pärast tegevuse toimumist.

- ● [Eestis tehtud uuring](#) näitas **joobes sõitude arvus olulist erinevust** koolitusel osalenud ja mitte osalenud õpilaste vahel, esinesid ka sotsiaaldemograafilised erinevused.

*Esmane tulemusnäitaja on ennetustegevuse mõju või toime uuringu peamine tulemusnäitaja.

Soovitud teisene mõju on **alkoholiga mitteseotud liiklusrikkumiste ja üldiste süütegude vähenemine ning oskus määrata alkoholisaldust veres**. Teiseste tulemusnäitajate* hindamisel toetutakse riiklike registrite andmetele ja enesehinnangutele kuni aasta pärast tegevuse toimumist.

- ● Eestis tehtud uuringu kohaselt on **alkoholiga mitteseotud liiklusrikkumiste ja üldiste süütegude arvus olulised erinevused** koolitusel osalenud ja mitte osalenud õpilaste vahel, esinesid ka sotsiaaldemograafilised erinevused.
- ● Eestis tehtud uuringu kohaselt on koolitusest osa saanud õpilastel **paremad teadmised selle kohta, kuidas määrata alkoholisaldust veres**. Uuringus esinesid sotsiaaldemograafilised erinevused koolitusel osalenute ja mitte osalenute vahel.

*Teisene tulemusnäitaja on muu tulemusnäitaja, mille vastu huvi tuntakse.

Ennetustegevuse tase teistes andmebaasides ei ole hinnatud.

Ettepanekud uurimiseks: töötada välja tegevuse **rakendustäpsuse** mõõtevahend ja mõõtmissüsteem. Uurida uuendatud tegevuse mõju **erisugustele tulemusnäitajatele**, sh sõitmine joobes juhiga autos, joobes juhi takistamine, hoiakud joobes juhtimise suhtes. Uurida tegevuse **üksikute komponentide** (nt virtuaalreaalsuse kasutamine) **ja ka nende koos kasutamise mõju**. Koguda ja analüüsida **osalenute tagasisidet** järjepidevalt, et tegevus oleks vastuvõetav ja kvaliteetne. Teha analüüs **võimalike negatiivsete mõjude kohta ja töötada välja tegevused riskide järjekindlaks maandamiseks**.

Ettepanekud kasutamiseks: tagada koolitusel **osalejate psühholoogiline turvalisus ja järeltugi**. Lõimida koolitustesse **sotsiaalemotsionaalsete oskuste arendamine** (nt kuidas takistada joobes sõpra, kes plaanib rooli taha istuda).